

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **Z. Z.**

skazanego za czyn z art. 197 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2023 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 13 października 2022 r., sygn. akt II Ka 467/22, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 21 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 34/21,

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Obrońca Z. Z. wniosła do Sądu Najwyższego kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 13 października 2022 r., sygn. akt II Ka 467/22, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 21 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 34/21. W ww. postępowaniu Z. Z. został prawomocnie skazany za czyn z art. 197 § 1 k.k., za który wymierzono mu prawomocnie karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W kasacji obrońca zawarła także wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nią wyroku. W uzasadnieniu tego wniosku powołała się na wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji, przy jednoczesnym wzięciu pod uwagę rangi i charakteru zarzutów sformułowanych pod adresem zaskarżonego wyroku – zarówno zarzutu o randze tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej, jak

i pozostałych zarzutów kasacji. Powołała się także na warunki i właściwości osobiste skazanego oraz jego sytuację zdrowotną. Precyzując, obrońca podniosła, że skazany od kilkunastu lat jest pod stałą kontrolą endokrynologiczną, systematycznie wykonuje badania kontrolne, ma nasilone problemy związane ze schorzeniami kręgosłupa, długotrwale przebywa na zwolnieniu lekarskim. Ponadto wskazano, że w związku z przeprowadzonym postępowaniem sądowym stan jego zdrowia psychicznego uległ istotnemu pogorszeniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. ma, co do zasady, charakter wyjątkowy, a zatem powinno być stosowane wówczas, gdy ranga zarzutów kasacyjnych i wysoki stopień prawdopodobieństwa uwzględnienia kasacji prowadzi do wniosku, że wykonywanie kary, przed rozpoznaniem kasacji, spowodowałoby dla skazanego wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki i tym samym łączyłoby się z wyraźnym, nieuzasadnionym pokrzywdzeniem skazanego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2023 r., III KK 645/22).

Dokonywana na potrzeby rozpoznania wniosku analiza zarzutów kasacji doprowadziła Sąd Najwyższy do konkluzji, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające wstrzymanie wykonania wyroku w trybie art. 532 § 1 k.p.k.

W pierwszym z zarzutów kasacji obrońca podnosi zaistnienie w postępowaniu odwoławczym tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wnosząc w tym zakresie także o przeprowadzenie w postępowaniu kasacyjnym dowodu z akt osobowych i dokumentacji konkursowej Krajowej Rady Sądownictwa dotyczącej SSO A. K.. Zarzut ten – nienależytej obsady Sądu odwoławczego – sam w sobie nie może stanowić podstawy do uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku. Należy przypomnieć, że w świetle uchwały składu połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), sam fakt powołania sędziego sądu powszechnego do pełnienia urzędu sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną w trybie określonym przepisami ustawy

z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), nie powoduje, że sędzia ten jest nieuprawniony do orzekania, a orzeczenie wydane z jego udziałem jest automatycznie dotknięte uchybieniem o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Także w świetle uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), „brak podstaw do przyjęcia a priori, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Tym samym wskazanie na wystąpienie przyczyny z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie dowodzi jeszcze samo przez się, że realnie ona w tej sprawie wystąpiła. Ta kwestia wymaga pogłębionych rozważań prawnych, co może nastąpić dopiero przy merytorycznym rozpoznaniu wniesionej kasacji. Wobec tego na etapie wstępnej oceny, ograniczonej wyłącznie do badania podstaw uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku, nie można uznać, że pierwszy z zarzutów kasacji spełnia przesłankę „oczywistej zasadności” i powinien powodować wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 lipca 2022 r., III KK 117/22; z dnia 25 lutego 2022 r., V KK 54/22).

Obrońca odwołuje się do wagi i stopnia prawdopodobieństwa uwzględnienia kasacji, wskazując także na zasadność pozostałych zarzutów. Odnosząc się do tych okoliczności trzeba wskazać, że dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku to prawdopodobieństwo musiałoby być niemal zbliżone do pewności, oczywistości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2021 r., IV KK 103/21) i prowadzić do wniosku o potrzebie uniewinnienia skazanego, względnie umorzenia wobec niego postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2018 r., II KK 23/18). W tej sprawie nie zachodzi przedmiotowa oczywistość i jednoznaczność uchybień sygnalizowanych

w kasacji obrońcy. Ocena zasadności zarzutów kasacji wymagać będzie analizy dokonywanej na etapie merytorycznego jej rozpoznania.

Podstawą wniosku o wstrzymanie w trybie art. 532 § 1 k.p.k. obrońca czyni także sytuację zdrowotną skazanego. Jednak tego typu okoliczności nie stanowią przesłanki wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. Jak słusznie podkreśla się w literaturze i orzecznictwie, jeżeli treść art. 532 § 1 k.p.k. miałyby być postrzegana jako kolejna instytucja, która służy do wstrzymania wykonania kary w postępowaniu wykonawczym tylko na podstawie przesłanek faktycznych, osobistych czy rodzinnych skazanego oraz określonych okoliczności, które czyniłyby odbycie kary nadmiernie dolegliwym w aktualnej sytuacji skazanego, to zbędne było jej lokowanie w rozdziale o kasacji (tak: J. Matras, w: *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. K. Dudka, Warszawa 2020, s. 1193; z orzecnictwa – por. np.: postanowienia Sądu Najwyższego z: dnia 22 kwietnia 2020 r., IV KK 127/20; dnia 8 grudnia 2021 r., IV KK 636/21; dnia 14 stycznia 2022 r., V KK 628/21). Nie budzi wątpliwości, że umieszczenie tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym przesądza, iż jej zastosowanie warunkowane jest bardzo wysokim prawdopodobieństwem uznania zasadności zarzutów kasacyjnych. Zatem, jak już wskazano, można wstrzymać wykonanie prawomocnego orzeczenia na tej podstawie wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji przekonuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego (por. J. Matras, *Kodeks...*, s. 1193).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą w tej sprawie wystarczające podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. Dodać należy, że decyzja w tym względzie w żadnym razie nie przesądza ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii zasadności kasacji obrońcy skazanego od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

